

KÉPERNYŐ

Húsvéthétfő

A felszabadult vidámság napja, illó, hogy ilyenkor a legközmolyabb emberek is elengedjék magukat. Koccintanak, poharazgatnak olyanok is, akik hétszázra nem vesznek italt a szájukba. Rokonok, ismerősök házalnak jókívánságokkal, butykosokkal. Az egész város, ország egy nagy vendégfogadó...

Mit adjon húsvéthétfőn a televízió? Fogas kérdés! A „könynyeb”, oldottabb szórakozásra vagyó nézők se kapcsolják ki a készüléket és a televízió kultúrális intézménynek tekintő kritikusok is elégedettek legyenek... Vagyis: mindenki kapja meg a magát. A műsorszerkesztők következetesen és — többnyire — ügyesen ragaszkodtak ehhez az elvhez. Nézzünk néhány példát.

Heten, mint a gonoszok. Kelle-mesen szórakoztatott Méhes György tv-játéka. A társadalmi problémákra érzékenyek jollos csóválták a fejüket a szövetkezet számára épülő lakás körüli bizonytalanságok miatt. Hogy mik vannak... A nehéz lakáshelyzet kieleve vetíti ki a tudatunkban, életfelfogásunkban bujkáló gyarlóságokat, önmegtagadást. Tehát — így vélik sokan — hasznos mondani- valójú filmet láttak, mert végül is győzött az igazság. A négy-gyermekes család megkapta az összkomfortos lakást. Am azok se csalódtak, kik csupán szórakozni akartak. Az — olykor erőltetett — helyzetkomikumokon gördülő, rutinosan összefércezt cselekmény gyakran igénybe vette nevetőz-maikat.

A Piramisok és papirusz olyan izgalmas volt, mint egy „kitalál” Verne-regény: azok is végignézték, akik a tudományos ismeret-terjesztésről a leszívsebben lebeszélnek a televíziót. Milliók nagy élménye volt ez a dokumen-tumfilm.

A Szerelmi álmok műsorra tü-zését nem értettem. (Annak ide-jén a kritika egyhangúan elma-rasztalta a saját lehetőségei alatt maradt filmet.) Ha már így adó-dott, ismét végignéztem, végighal-gattam a két folytatást — és érte-ni vélem a műsorszerkesztők okoskodását, szándékait, akik így vélekedhettek: A gyenge forgató-könyv és a sablonokkal dolgozó rendezés nem homályosíthatja el Liszt műveinek ragyogását, a csodálatos melódiákat. (Csaka foná-lra fűzték ragyogó gyöngyöket.) Élvezték Liszt Ferenc muzsiká-ját és ennek kedvéért megfede-ketünk a hatásvadászó beállítá-sokról.

Hogya tudnám: száz- és száz-ezrek esküsznek a magyar nótá-ra, a zenéleg többnyire értékte-len mődalra. A televízió nem te-heti meg, hogy hallatlanná tegye a dörömbölő kívánságot. Sűrű-ben mutassák be a „rég, szép” dalokat. Ha hajlik népszerű tö-megkommunikációs intézmé-nyünk az igények teljesítésére, akkor a muzsikások fortynak föl. Hát ezért oktatjuk jó ízlésre a fiatalokat, hogy ilyesmivel, a régi dzsentrivilág... Még azt is hozzáteszik, hogy másként hat egy mulatótá szűk társaságban, az ötödik féldec után, mint mil-liós nézősereg előtt. Mind igaz, de a televízió kénytelen fából-vaskarikát csinálni.

Kell még a magyar nóta. Le-gyen — érvelnek —, de szépen, olyan emberek által megszólaltat-va, akik garantálják a színvona-lat. Legalább is a tolmácsolás színvonalát. Így került most hú-svéthétfőn a Paprika. Sőt műsorba Agárdi Gábor és Komlóssy Er-zsébet, ezért donolta Mensáros László, hogy Szóalj meg hát ru-bintos virágom, és — ezért szerepel-tették Várhelyi Lászlót, Ernői Bélát. Ez idáig rendben lenne, sőt dicsérenék is a kezdeményezést. (Nagyon halkak, nehogy tú-láságosan gyakran lepiék meg a nézőket efféle „só-val”.) Csak a kóritést, csak egyik-másik tán-csámot tudnák feleltetni. Amikor énekölték, hogy Jaj de magas, jaj de magas ez a vendégfogadó, és láttatott a Budapesti körzálló, még elmosolyítottuk magunkat. De a Night Club előtt produkált nóta, meg a túllruhában magyar táncot lejtő bajadérok mutatvá-nya — az efféle műsorok paró-diáinak hatott. Jól sikerült pa-ródiájának. Ezt a műsort alapo-san „elsózták...”

Heltai Nándor

Bizalmat kapva, bizakodva

Amikor a je-lölő gyűlésen megilletődöt-ten, elfogódot-tan bemutatto- zott, bizony nem sokan is- merték még Kecske-mét 10- es számú vá- lasztókerületé- ben Hegedűs Imrénét. Ott, akkor annyit tudtunk meg róla mi, je-lölő, hogy korábban a parketta- gyárban dolgozott, jelenleg pedig a szalagházbán alkalmazott.

Azóta kézhöz kapta már, s lá- togatásunkkor büszkén mutatja a városi tanács április 26-i alakuló ülésére invitáló díszes, ízléses meghívót. Érezni, hogy az iránta a választásokon megnyilvánult bizalmat őszintén megtiszteltetés- nek veszi. Ugyanakkor azonban azt sem titkolja: tisztában van a felelőség súlyával is, amely a bizalommal együtt a vállára ne- hezedik. Mindenképp szeretne megfelelni a várokoznak, amellyel százak figyelik most kezdődő tanácstagi pályafutását.

— Most ismerkedem a cik-lusbán végzendő munkám szin- helyével. Némi időre van szükség ahhoz, hogy szembe kerülhessek valamennyi gondnal, problémá- val, s a helyzet alapos felmérése után tehessem le azokat — meg- oldás végett — a tanács asztalá- ra. S ehhez választóim segítségét is kérem. Hogy érdekeik hü-

és eredményes szószólója lehes- sek, közülük minél többnek a javaslatát, észrevételét, megjeg- yését várom. Az ajtóm — itt, a szalagház IV. emeletének 84. számú lakásán — mindig nyitva áll előttük. És hálás vagyok le- szek minden gond felemeléséért, minden sérelem felpanaszlásáért. Hiszen minél közvetlenebbül és nyiltabban tájrák fel azokat, an- nál hamarabb és jobban orvo- solhatók.

Az előtte álló munkáról, ter- veiről beszélgetünk tovább a napfényes lakásban, a nagylány, az általános iskolás Etelka anyu- kára büszkén mosolygó tekinté- tének fényében.

— Az első között voltunk, akik a szalagháza beköltöztek — sorolja Hegedűs. — Előzően megjártuk családdal a szűk- séglakások kálváriáját. Tudom, milyenek a mostoha lakáskörülmé- nyek, hiszen reggel kis hí- ján ránk dől az öreg ház, amely- vitelében jártasabb tanácstag- társai segítségét sem fogja soha- sem nélkülözni.

... Lakása ablakából ugyan az új tanácstag a város másik negyedére tekinthet ki, de bizunk abban, hogy figyelmét a gondjaira bízott terület, a két- ségkivül sok nehézséggel küzdő Máriaváros problémái kötik le mindenekelőtt. Ösztönzően, a célra töreken, a segítségét leg- teljesebb szándékkal.

Néhány, a körzetben tapasztal- ható gondot említ fel ezután, s kitűnik, hogy máris megkezdte a rá váró teendőik számbavételét. Így például nem megfelelőek az óvoda egészségügyi létesítményei, s a városrész nem egy körzete- nek, a többi közt a Botond utcá- nak némely részein ha pár csöpp

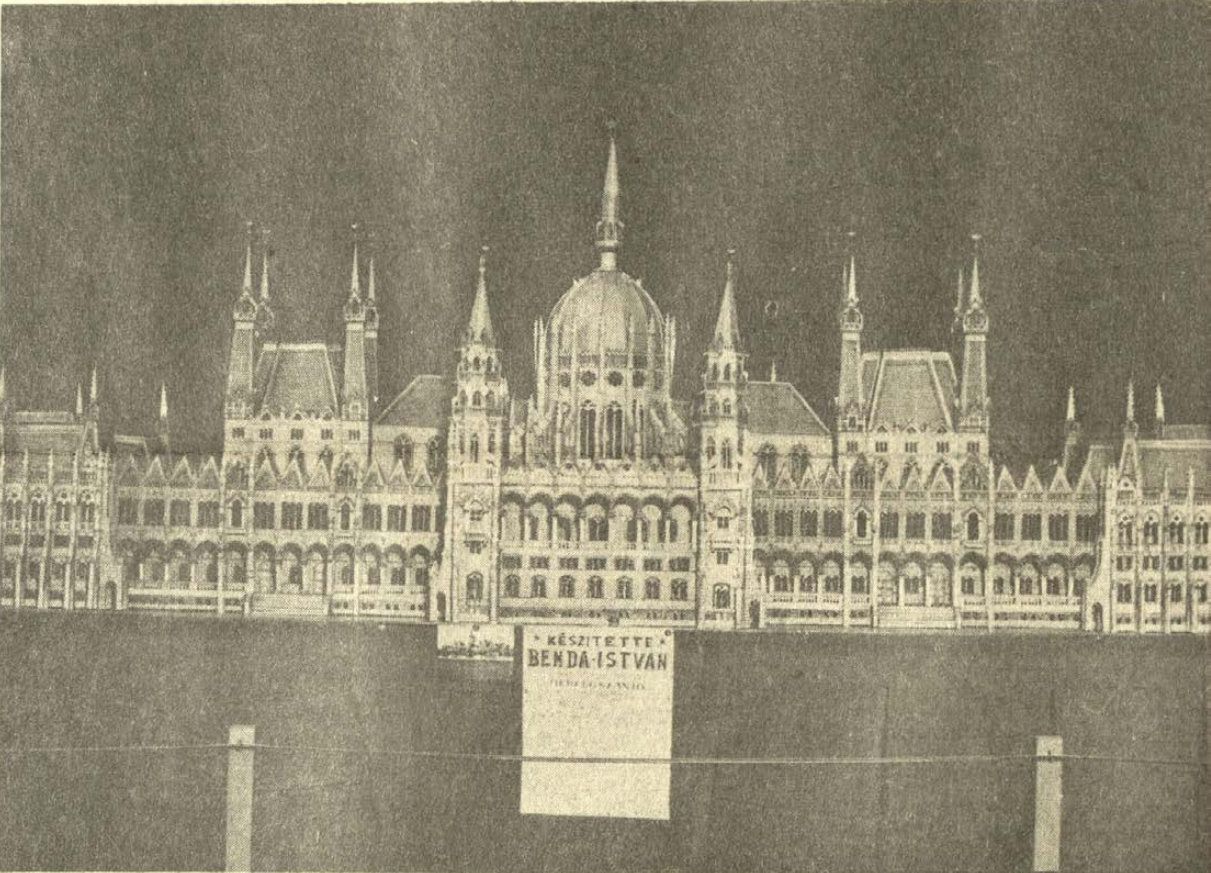
eső le hull, valóságos tenger aka- dályozza a közlekedést. Ezen és még sok minden máson is se- gíteni kell majd!

A hogyan ejti még gondolko- dóba, s aggasztja kissé Hegedűs Imrénét. Ershet ez, hiszen életé- nek még csak a harmadik évtize- dében jár, és ez az új feladat a legjelentősebb, amelyet eddig kapott. De azután, ahogy szót szót követ, egybehangzóan álla- píttuk meg, hogy a politika, a nyilvános szereplés, a közösség szolgálata nem állíthatja erejét meghaladó tennivalók elé azt, aki több mint egy évtizeden át a KISZ-ben foglalkozott hasonlóka- lal, és egészen fiatalon vált ér- demessé a párttagságra. Az április 26-án kezdődő testületi ta- nácskozással létköre, hangulata, mozgalmassága feltétlenül új len- dületet, fokozott tettekrészséget ad majd neki. S bizonyos lehet abban is, hogy az újból megvá- lasztott, gyakorlottabb, az ügyek vitelében jártasabb tanácstag- társai segítségét sem fogja soha- sem nélkülözni.

Lakása ablakából ugyan az új tanácstag a város másik negyedére tekinthet ki, de bizunk abban, hogy figyelmét a gondjaira bízott terület, a két- ségkivül sok nehézséggel küzdő Máriaváros problémái kötik le mindenekelőtt. Ösztönzően, a célra töreken, a segítségét leg- teljesebb szándékkal.

Jóba Tibor

KÉTEZER ÓRA ALATT...

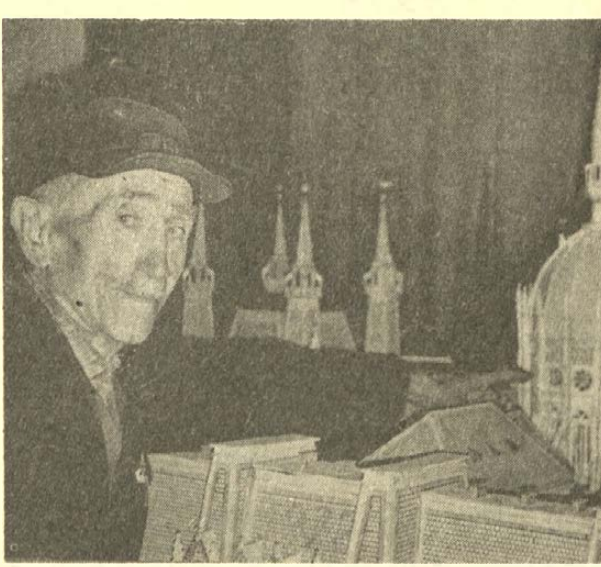
Hercegszántón a kulturházban több mint nyolc- százan csodálták meg Benda István 76 éves, her- cegszántói nyugdíjas kőműves alkotását. Majd két- ezer órát töltött — naplójából derül ez ki, melyet rendszeresen vezetett — azzal, hogy kartonpapír- ból elkészítse az Országház 1:100 méretarányos tö- kéletes mását.

— Tavaly májusban jártam Pesten, s akkor lát- tam először az Országházat — mondotta. — El is határoztam, hogy elkészítem kartonpapírból. Ak- kor sokan nem hitték el, hogy meg tudom csi- náni...

Evek óta foglalkozik már Benda István chhez hasonló munkával. Elkészítette többek között a pécsi hórómű és egy hódrakéta kicsinyített más- sát is. A hercegszántói múzeumban az érdeklődők meg is tekinthetik ezeket. Beszéli a község lakói, hogy Benda bácsi a boltokból gyűjtötte össze a használatlan kartondobozokat, s éles késével vágta méretre. A kézből három centi el is kopott egy év alatt, míg elkészült a nagy mű.

Csak az érdekesség kedvéért írok ide néhány adatot: az Országház kicsinyített mását 4861 da- rabból állította össze. Harmincezer-hatszáznegy- venkilenc cserepet rajzolt rá tussal, kialakított 1098 ablakot, s a kupolát 783 részből állította ös- zese. Hossza 255 centiméter, legnagyobb magassága pedig 103 centiméter.

Elsodálkoztak a látogatók azon, hogy mennyire élhető, pontos, tökéletes mása ez a „karton-Orszá- gház” az igaznak. Ha belenézünk az ablakokon, láthatjuk, hogy a belsejét is megrajzolta, a színes

mozaik közeget is ugyanúgy van, mint az eredeti- ben.

— Nagy örömet jelentett nekem, hogy elkészíttem ezt a makettet. Szeretném az Országháznak aján- dekozni, s nagyon boldog volnék, ha elfogadnák tőlem.

Cs. I

Két esemény egy helyen?

avagy a szervezés magaskiskolája

Két országos tanácskozás meg- hívóját kaptuk kézhez nemrégiben. Az egyik az iparstatistikusok és üzembgazdászok országos konferenciájára invitál bennün- ket, amelyre 1973. május 7-9-én kerül sor Kecskeméten. Az ülé- sziakat 7-én, délelőtt 10 óra 30 perckor nyitják meg a városi ta- nácsháza dísztermében. s ugyan- itt tartják május 9-én 10 órai kezdettel a záróünnepséget is.

A másik meghívó a gyógype- dagógusok országos tanácskozását adja hírül, amely három napig tart, meghozza május 7-től 9-ig. S most jön a meglepetés: ennek a tanácskozásnak a megnyitóját is hetedikre tűzték ki. igaz, hogy fél órával előbbre, mint a másikat, de a helyszín ugyanaz, a vá- rosi tanács díszterme. S igen nagy „következtességet” tapasztaltunk a záró akkordok lefolytatásában is, mivel szintén 9-én óhajtlják igénybe venni a termét, ámde előbb kezdenek...

Egyszóval, ha minden a meg- hívók szerint menne végbe, ak- kor egyszerre két igen jelentős esemény szem- és fülünknél lehet- nénk. S ha komolyan vennénk a dolgot, lehetne töprengeni azon is, hogy melyik szónok beszél az egyik, és melyik a másik sarok- ból. De az is lehet, hogy ötper- centenként váltják egymást az ipar- statistikusok a művelődési szak- emberekkel? Nyilvánvaló, hogy ez képtelenség. Inkább fogadjuk el azt a logikus magyarázatot, hogy a város eseménynaptárának fogytékosságáról és az összeha- galmi hiányáról van szó, s nem va- lami hábelli különlegesség „meg- szervezéséről”.

Természetesen könnyű lenne most elmarasztalni bármelyik rendező szervet és testületet a kö-

rültekintés hiányáért, de nem akarunk a „nevelő harmadik” tö- gájában tetszelegni. Annál is in- kább, mert csak sajátálni lehet az esetet. Hiszen milyen jó lenne sokszor legalább havonta egy-egy ilyen jelentős esemény, melyre odafigyelnek a megyehatáron túl is. S miért kell minden valami- revaló országos rendezvényt, ami- nek megyénk a színhelye, a való- ban szép és patinás kecskeméti tanácsháza megnyitni és bezárni? (Még akkor is, ha közben a résztanácskozással a megye többi helységében, Kiskunfélegyházán, Kiskunhalason, Baján, Kiskörösön stb. zajlanak.) Igen, igen... Tud- juk, a szálloda! De talán a köz- lekedés mai fokán, a szálláshely- re eljutni sem nehezebb, mint napközben a tanácskozások távo- labbi színhelyére.)

És talán az sem túlságosan le- hetetlen kívánság, hogy valahol mégis csak összehangolódjanak a dolgok, legalább a meghívók ki- bocsátása előtt. Van erre megfe- lelő szabályrendelet és egyéb utal- sítás is, jó lenne érvényt szerze- ni ezeknek a mostaninál nagyobb következtességgel, s ha kell, szigorral.

Mert most aztán blamáthatjuk magunkat az egész ország színe előtt. Persze megoldódik végül az ilyen „malőr” is. Ezúttal bizonyá- ra úgy, hogy a később belépők — értesülésünk szerint a gyógy- pedagógusok — kénytelenek lesz- nek áthelyezni a helyszínt, vagy az időpontot. De mennyivel jobb lett volna megkímélni minden- kit a felesleges munkától, levele- zéstől, magyarázkodástól.

Bizakodjunk, hogy fog ez még jobban is menni, csak gyakorlati kell a szervezést, elvtársak!

(T-1)

Miksza úr és a Kincs kereső kisködmön

Drága jó ember volt Móra Fer- enc, nemzeti szolgálmester. Ha fejbe vágják löccsel, csak a kalapjával csapott vissza. Még ő kérte Petőfi szülővárosának az elnézését, amikor azt híresztel- ték róla, hogy ő is Kiskörösön született. Ha bántás, méltatlan- ság érte mosolygott, mint a nagy palóc szegedi jubileumán. Tú- relmesen állta a vége-hossza nincs szónoklatokat, csak akkor húzódtott nevetésre a szája, amikor a szónoklattal megbízott mester uram így kezdte mondó- káját:

— Igen tisztelt Miksza úr, nagy büszkeség az nekünk, hogy Miksza Kálmán úr a mi fiunk is volt valaha és ezért fennkölt hódolattal hajtom meg az ipar- társadalom lobogóját, igen tisztelt Miksza úr előtt, akinek a neve örökre a szívünkbe van vésvé.

Azt hiszem, hogy a legújabb kecskeméti moziplakát meg a ga- lambejú Móra Ferencet is bosszantná. Szólni talán nem szólna, mert nem szeretett sen- kit hitéből kiverni, de a szíve azért megfájdult ilyenkor. Most erősen sajnója. Legkedvesebb

művét, a saját gyerekkori élme- nyeit földolgozó Kincs kereső kis- ködmönét ugyanis a propagan- dista egyetlen tollvonással Mik- száthnak adományozta. Még a sok ezer példányos műsorfűzet is el akarja hitetni velünk, hogy a Kincs kereső kisködmön Mik- száth Kálmán tehetségű dicsérei.

Kétlem, hogy szándéka siker- len járna, mert a tízévesek is tudják, hogy ki ajándékozta meg az ifjúságot ezzel a remekmű- vel. A Kincs kereső kisködmön ugyanis kötelező olvasmány a negyedik osztályban. Szerencsére ama ritka művek közé tartozik, melyet parancs nélkül is elolvas- nak a gyerekek. Már hét-nyolc éves korukban.

A mostani eset arra int, hogy időnként a felnőttek is vegyék kezükbe Móra Ferenc ifjúsági regényét. Különösen, ha kulturá- lis programokat népszerűsítő fal- ragaszt, kiadványt fogalmaznak. Amennyiben nincs kedvük Ger- gő történetéhez, legalább a lexi- kont emeljék le a polcra. Vagy kérdezzenek meg egy kisládkot...

H. N.

Jogilag: nem, emberségből: igen

Lapunk február 28-i számában, a harmadik oldalon Csató Károly In- gyenebéd című riportját közzétük. A riport egyik része — amellyel kap- csolatban Dobó Antal és Dobó An- talné kiskunmajsai lakosok levélben tiltakoztak — így hangzik:

„Czinkóczy Jánosné 85 éves, pár húzzal fejlebb lakik az utcában. A kapu zárva. Zörgéskünkre fiatal férfi nyit ajtó: családja a házban lakik...”

A tanács egyik dolgozója elmon- dta, hogy Czinkóczy néniének nincs senkje. A házban lakó fiatalember úgy változtatja a kocsiját, mint más az ingét, de az idős asszonnyal nem- igen törődnek, pedig a lakás az övék lesz.”

— A fejezet, a név és lakcím nél- küli említett fiatal házaspár néve sértő adatokat tartalmaz. Levele- kben közölték: „Tiszteltetl kérjük, hogy Csató Károly elvtárs közölgünk végrehaj- tott bizottságától és a rendelkezésre bo-

csátható iratokból szíveskedjen a valós tényeket megfelelő tartalemben közzétenni. Hivatalos okmá- nyokkal igazoljuk, hogy öv. Czinkóczy Jánosnéval semmilyen jogvi- szonyban nem állunk, eltartásáról sem vagyunk kötelesek gondosko- dni.”

A riportból az érződik, hogy a Do- bó házaspár eltartási szerződése vi- szonyban áll öv. Czinkóczy János- néval, bár az újságról ezt konkrétan nem írta. A nagyközösi tanács igaz- zolta:

„...közöljük, hogy Dobó Antal- nak és feleségének nincs tartási szerződése öv. Czinkóczy Jánosné- val.”

A helyreigazítást jogosnak talál- tuk, de ennek ellenére furaának tartjuk a fiatal házaspár közönyét, ahogy a velük egy fedél alatt élő, beteg, a létminimum határára szemé- dik 85 éves asszony sorsát nem- gőzik, s akiket csak a tanács öregon- dozója törődik.

6,3 MILLIÓ MUNKAKÉPES KORÚ LAKOS Több mint ötmillió kereső

A KSH munkaerő mérlege szerint az ország mintegy 10,4 millió (jelen- leg 10 417 000) lakosából 6 millió 313 ezer a munkaképes korú, a többi gyermek, illetve túllépte a nyugdíj- korhatárt. A közgazdasági értelemben vett munkaerőtörzs azonban ennél nagyobb, mert munkaerővel a nyugdíjkoron túllak egy részével is számolni lehet. A legfrissebb kimu- tások szerint 347 ezren folytatnak kereső foglalkozást azok közül, akik túllépték a nyugdíjkorhatárt. E ka- tegóriával együtt 6 millió 660 ezer ember alkotja a hazai munkaerő- törzset. Közülük természetesen nem mindenki kereső foglalkozá- sra. A gyermekkoron túllak közül is több mint 600 ezren tanulnak, má-

sok betegek, vagy a gyermekneve- lés, a háztartás vezetésé miatt nem vállalnak kereső foglalkozást.

A legutóbbi kimutatások szerint összesen 5 millió 33 ezer hazánkban az aktív kereső, 28 ezerrel több, mint 1971-ben és 58 ezerrel több, mint 1970-ben. A keresők közül 2 millió 913 a férfi és 2 millió 125 ezer nő.

A népgazdasági ágazatok között tovább tart a munkaerő ártétegző- dése. A mező-, erdő- és vizgazda- lkodás területén dolgozók száma két év alatt 1 millió 313 ezerrel 1 millió 261 ezerre csökkent, viszont jóval többen dolgoznak a kereskedelem- ben, a hírközlés területén és a szol- gálató hálózatban. (MTT)

Szabályozzák a védőnök működését

A körzeti védőnök tevékeny- ségének alapjául szolgáló szer- vezeti és működési szabályzat 1961-ben jelent meg. Azóta Buda- pestben és a nagyobb vidéki vá- rosokban fokozatosan kiépült a körzeti gyermekorvosi hálózat. A körzeti védőnök, — akiknek száma tíz ezstendő alatt több, mint ezzerrel emelkedett és megha- ladja a 3700-at — részben az általános egészségügyi szolgálat, részben a körzeti gyermekorvosi szolgálat keretében dolgoznak. Az egészségügyi miniszter most új szervezeti és működési sza-

bályzatot adott ki számukra. Er- ről tájékoztatták az MTI mun- katársát, az Országos Csecsemő- és Gyermek egészségügyi Intézet- ben.

Elmondották az ismételt sza- bályozást indokolja az egész- ségpolitikai céloknak megfelelően végbent változások, a tudomá- nyok fejlődése, a körzeti gyer- mekorvosi hálózat létrejötte, nem utolsósorban a terhesgondozás bizonyos fokú szakosodása. A védőnök munkája alapvetően a megelőzést szolgálja. Feladata, hogy működési területén részt

vegyen a növekedésben, a ter- hesiek, a csecsemők és a 14. élet- évüket be nem töltött gyermekek gyógyító-megelőző alappellálásá- ban. Különösen nagy jelentőségű feladat hárul a védőnőre a ter- hesgondozásban. A védőnői mun- ka legfontosabb része a család- látogatás.

Az új szabályozás nagyobb há- tározottságot igényel a védőnök- től és fokozott felelősséget ró rá- juk. Munkájukat változtatással az orvos irányítja, de tulajdonké- pen kettőjük komplex — ös- zsehangel — tevékenységén van a hangsúly.

Lajsmizsei Háziipari Szövetkezet eladásra felkínál:

- 2 db. KL 7,5—33/22 típusú légkompresszort 33 köbméter/óra teljesítmény.
- 1 db. DPPA—50 típusú faipari szélező körfűrész gépet (sorozatvágó körfűrész gép).

Lajsmizsei HISZ.
Telefon: 44. 312